

3. Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти : монографія / С. М. Серьогін, Ю. П. Шаров, Є. І. Бородін, Н. Т. Гончарук [та ін.] ; за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, Ю. П. Шарова. Д. : ДРІДУ НАДУ, 2016. 276 с.
4. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 № 1835-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 40. Ст. 338.
5. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 5. Ст. 35.

ВПЛИВ ГРОМАДИ НА ПРОЦЕС ПРОЕКТУВАННЯ БЕЗПЕЧНОГО СЕРЕДОВИЩА ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ

Атаманенко Юлія Юріївна

*старший науковий співробітник науково-дослідної
лабораторії з проблемних питань правоохоронної діяльності
Криворізького навчально-наукового інституту Донецького
державного університету внутрішніх справ,
кандидат технічних наук*

Безпека громад охоплює широкий спектр питань, які можуть належати до компетенції різних державних та місцевих структур. Отже, процес проектування безпечного середовища передбачає залучення та ефективну взаємодію різних інституцій [1], у тому числі й участь громади, яка буде спроможна формувати та впливати на політику безпеки за місцем проживання.

Протягом останніх років в Україні триває децентралізація, у результаті чого громада є ключовим гравцем, який самостійно визначає пріоритети правоохоронної роботи, а також інших видів діяльності, спрямованих на створення безпечного середовища на своїй території. Через законодавчо закріплені форми залучення, мешканці територіальних громад можуть брати участь у прийнятті рішень місцевого значення (такі процедури називають місцевою прямою демократією). До них належать: загальні збори; місцеві ініціативи; громадські слухання; органи самоорганізації населення; консультації з громадськістю.

Загальні збори громадян – це зібрання жителів села (сіл), селища, міста для вирішення питань місцевого значення. Збори громадян є також одним із інструментів, що надає можливість територіальним громадам як впливати на вирішення конкретних проблем, так і загалом

формуванню стратегії місцевого розвитку. Крім того, на зборах можна обирати представників чи формувати органи самоорганізації, заслуховувати звіти про роботу місцевих депутатів і голів територіальних громад. Порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначається законом і статутом територіальної громади [2]. Рішення загальних зборів громадян враховують органи місцевого самоврядування у своїй діяльності.

Місцеві ініціативи. Члени територіальної громади мають право ініціювати розгляд у місцевій раді (в порядку місцевої ініціативи) будь-якого питання, віднесеного до відання місцевого самоврядування.

Ініціатива, внесена на розгляд ради у встановленому порядку, обов'язково має бути розглянутою на відкритому засіданні ради за участі членів ініціативної групи. Прийняте рішення щодо місцевої ініціативи публікують на офіційному сайті ради й у засобах масової інформації, а також надсилають члену ініціативної групи, відповідальному за організацію її роботи.

Громадські слухання є важливою формою участі населення у процесі прийняття рішень місцевого значення, зокрема тих, що стосуються забезпечення громадського порядку і безпеки. Територіальна громада має право проводити громадські слухання. На них мешканці зустрічаються з місцевою владою, ставлять питання і вносять пропозиції щодо місцевого самоврядування. Громадські слухання проводять не рідше одного разу на рік. Пропозиції, внесені за результатами громадських слухань, обов'язково мають розглядати органи місцевого самоврядування.

Порядок ініціювання, підготовки та проведення громадських слухань розробляється відповідно до Конституції України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» і «Про доступ до публічної інформації», а також Статуту територіальної громади, затвердженого рішенням ради.

Органи самоорганізації населення – це представницькі органи, що їх створюють жителі, які на законних підставах проживають на території села, селища, міста або їх частин, для вирішення таких завдань: створення умов для участі жителів у вирішенні питань місцевого значення; задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб жителів шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг; участь у реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших місцевих програм.

Порядок ініціювання та надання дозволу на створення, порядок обрання, термін повноважень, процедури легалізації та організації ді-

яльності органу самоорганізації населення визначені у Законі України «Про органи самоорганізації населення».

Консультації з громадськістю – важливий механізм забезпечення відкритості та прозорості діяльності місцевих органів виконавчої влади. Консультації необхідні для налагодження системного діалогу органів виконавчої влади з громадськістю, підвищення якості рішень з важливих питань державного і суспільного життя, створення умов для участі громадян у розробці проектів рішень тощо [3].

Публічне громадське обговорення передбачає організацію і проведення конференцій, форумів, громадських слухань, засідань за круглим столом, зборів, зустрічей з громадськістю; теле- або радіодебатів, Інтернет-конференцій, електронних консультацій. Ще один досить ефективний спосіб з'ясування думки населення – проведення соціологічного дослідження.

Отже, незалежно від того, які методи залучення населення до прийняття рішень місцевого або державного значення будуть застосовані, вони є обов'язковими для виконавчих органів.

Таким чином, завдяки активній участі громади у розробці й ухваленні рішень можна вплинути на розвиток місцевої політики, зокрема у сфері безпеки. Втім, посилення здатності громади визначати пріоритети у плануванні стратегій для створення безпечного середовища потребує певних складових, серед яких важливими є такі: забезпечення доступу членів громади до необхідної інформації у сфері безпеки; розуміння ролі та повноважень усіх суб'єктів, відповідальних за безпеку, та наявність механізмів взаємодії з ними; навички побудови діалогу у громаді; інтеграція різних соціальних груп у життя громади, яке будуватиметься на засадах рівності, недискримінації та поваги до прав людини; орієнтація на специфіку територій та потреб конкретної громади; наявність осередків комунікації, які б заохочували людей зустрічатися й обговорювати, що необхідно, аби зробити місцевість безпечною та комфортною.

Список використаних джерел

1. Шадська У. Безпека громади: пошук спільних рішень : посіб. Київ, 2018. 154 с.
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1977 № 280/97 ВР. Дата оновлення: 27.05.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 11.06.2021).

3. Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996.

ПРОФІЛАКТИКА ПРАВОПОРУШЕНЬ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ

Бегім Артем Станіславович

*курсант навчального взводу 209/19-(ПД)- Б факультету № 2
Донецького державного університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Ромашенко Вікторія Євгенівна

*доцент кафедри тактико-спеціальної підготовки факультету № 2
Донецького державного університету внутрішніх справ,
кандидат педагогічних наук*

Кожна людина здатна вчинити правопорушення. Інша справа, що далеко не кожен його все-таки робить. Основними причинами правопорушень дітей і підлітків, є неусвідомленість ними всієї серйозності виконуваних вчинків, неблагополучне оточення, бездоглядність і безпритульність. Для того щоб розуміти, якою має бути спільна стратегія профілактики правопорушень слід розібратися в тому, які були умови їх виникнення.

На законодавчому рівні встановлюються вікові межі, з розмежуванням напрямів відповідальності неповнолітніх за правопорушення в залежності від віку. У розрахунок приймається паспортний вік. Залежно від країни, вікові межі відповідальності підлітків за правопорушення істотно відрізняються [1].

В результаті цього можна зробити висновок, що корислива мотивація злочинів, скоєних неповнолітніми, за останні роки, є лише в кожному третьому випадку. Однак, важко дати однозначну відповідь на те, що штовхає неповнолітніх на вчинення злочинів. Які б причини не розглядалися окремо, все таки найбільш важливими факторами, що впливають на поведінку підлітків, є умови, в яких формується їх особистість: матеріальний рівень життя, відносини в родині, зайнятість підлітка, його інтереси і дозвілля [2]. У багатьох сім'ях, в яких неповнолітні скоїли злочини, батьки практично не приділяли уваги їх вихованню. Більш того, нерідко самі вели асоціальний спосіб життя.

Важливо зазначити, що сім'я для неповнолітнього є тією первинною школою, в якій вони навчаються життю, формують свої погляди, виро-